

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o
Horná 1632
022 01 Čadca

5139

Dátum vydania: 25.02.2009
Dátum revízie:
Revízia:
Strana 1 z 8

1 IDENTIFIKÁCIA LÁTKY/ZMESI A SPOLOČNOSTI /PODNIKU

1.1 Identifikácia látky alebo zmesi: 5139

1.2 Použitie látky/zmesi: ketónový atrament

1.3 Identifikácia spoločnosti/podniku:

(distribútor): ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o.

Horná 1632

022 01 Čadca

IČO: 36 398 187

Telefón: 00421-(0)41-433 200 5

Fax: 00421-(0)41-433 200 6

E-mailová adresa príslušnej osoby zodpovednej za kartu bezpečnostných údajov:
obchod@ondrasek.sk

1.4 Núdzový telefón: Toxikologické informačné centrum 00421-(0)2-547 741 66
24-hodinová konzultačná služba pri akútnych intoxikáciách

2 IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČENSTIEV

2.1 Klasifikácia látky / zmesi: Zmes je klasifikovaná ako nebezpečná v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, zákona č. 163/2001 o chemických látkach a chemických prípravkoch, v znení neskorších predpisov a klasifikačných pravidiel smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES:

F; R11

Xi; R36

R66; R67

2.2 Negatívne fyzikálno-chemické účinky: Zmes je veľmi horľavá.

2.3 Účinky na zdravie ľudí: Dráždi oči. Opakovaná expozícia môže spôsobiť vysušenie alebo popraskanie pokožky. Pary môžu spôsobiť ospalosť a závrat.

2.4 Účinky na životné prostredie: Neuvádza sa.

2.5 Možné zneužitie látky/zmesi: Neuvádza sa.

2.6 Ďalšie informácie: Neuvádza sa.

3 ZLOŽENIE/INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH

3.1 Zloženie látky/zmesi: zmes obsahuje nasledovné nebezpečné látky

Názov látky	EC číslo	CAS číslo	Klasifikácia	Výstražný symbol	Koncen-trácia %
butanón ²	201-159-0	78-93-3	F; R11 Xi; R36 R66 R67	F Veľmi horľavý Xi Dráždivý	75-85

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o Horná 1632 022 01 Čadca	5139	Dátum vydania: 25.02.2009 Dátum revízie: Revízia: Strana 2 z 8

Názov látky	EC číslo	CAS číslo	Klasifikácia	Výstražný symbol	Koncen-trácia %
(2-metoxy-1-metyletyl) acetát ²	203-603-9	108-65-6	R10 Xi; R36	Xi Dráždivý	5-15

*Plné znenie R-viet je uvedené v bode 16.

¹ Látka nemá predpísanú klasifikáciu podľa [Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady \(ES\) č. 1272/2008](#).

² Látka s expozičným limitom v pracovnom prostredí.

4 OPATRENIA PRI PRVEJ POMOCI

- 4.1 Všeobecné pokyny:** Pri použití príslušnej ochrany premiestnite postihnutého z miesta expozície na bezpečné miesto. Pri bezvedomí umiestnite postihnutého do stabilizovanej polohy: na bok s mierne zaklonenou hlavou a dbajte o priechodnosť dýchacích ciest. Nevyvolávať zvracanie! Ak zvracia postihnutý sám, dbajte aby nedošlo k vdýchnutiu zvratkov. Pri bezvedomí nepodávajte nič ústami. Pri pretrvaní zdravotných ťažkostí, alebo v prípade nejasností upovedomte lekára a poskytnite mu informácie z tejto karty bezpečnostných údajov.
- 4.2 Pri nadýchaní:** Postihnutého premiestnite na čerstvý vzduch a zabezpečte telesný a duševný klud. Zabezpečte umelé dýchanie ak je dýchanie zastavené. Zabráňte prechladnutiu. Ihneď privolajte lekára.
- 4.3 Pri kontakte s pokožkou:** Odstráňte kontaminované oblečenie. Zasiahnuté časti pokožky, pokiaľ je to možné umyte teplou vodou a mydlom alebo použite vhodný čistiaci prostriedok. Nikdy nepoužívajte rozpúšťadlá alebo riedidlá! Pri pretrvávajúcom dráždivom účinku vyhľadajte lekársku pomoc.
- 4.4 Pri kontakte s očami:** Pri násilne otvorených viečkach najmenej 15 minút vyplachujte čistou, pokiaľ je možné vlažnou tečúcou vodou a vyhľadajte lekársku pomoc.
- 4.5 Pri požití:** Zabezpečte postihnutému klud. Ústa vypláchnite vodou (len za predpokladu, že postihnutý je pri vedomí); nikdy nevyvolávajte zvracanie. Okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte lekárovi túto kartu bezpečnostných údajov alebo etiketu.

5 PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

- 5.1 Vhodné hasiace prostriedky:** Vodná hmla (rozprášený prúd), pena odolná alkoholu alebo suchý chemický hasiaci prístroj.
- 5.2 Hasiace prostriedky, ktoré sa nesmú použiť z bezpečnostných dôvodov:** Voda pri požiari tlačiarne.
- 5.3 Osobitné riziká expozície:** Neuvádza sa.
- 5.4 Špeciálny ochranný výstroj pre hasičov a výzbroj pre hasičské jednotky:** Použiť plnú požiarnu výstroj a nezávislý dýchací prístroj.
- 5.5 Ďalšie informácie:** K chladeniu nádoby so zmesou a k ochrane osôb použite vodnú hmlu. Pokiaľ unikajúci alebo rozliate riedidlo nehorí, použite vodnú hmlu pre rozptýlenie pár a ochranu osôb pokúšajúcich sa riedidlo odstrániť alebo zastaviť únik.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o
Horná 1632
022 01 Čadca

5139

Dátum vydania: 25.02.2009
Dátum revízie:
Revízia:
Strana 3 z 8

6 OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOĽNENÍ

- 6.1 Osobné preventívne opatrenia:** Odstráňte možné zápalné zdroje. Varujte personál pred nebezpečenstvom požiaru a výbuchu.
- 6.2 Environmentálne preventívne opatrenia:** Zabráňte úniku kvapaliny do kanalizácie, vodných tokov alebo nízko položených priestorov. Upozornite úrady, ak zmes kontaminovala pôdu, vegetáciu alebo vodné toky. Spôsob zneškodnenia materiálu konzultujte s poverenou osobou, aby zneškodnenie bolo prevedené v zhode s miestnymi nariadeniami.
- 6.3 Spôsoby čistenia:** Uniknutú kvapalinu ohraničte pieskom alebo zeminou. Únik zriedte s vodou a odstráňte odčerpaním (použiť čerpadlo odolné voči výbuchu alebo ručné čerpadlo) alebo s vhodným absorbentom. Ak je kvapalina veľmi viskózna na prečerpávanie, použite na odstránenie lopatku a vedro a uložte ju do vhodného kontajnera k uľahčeniu zneškodnenia a recyklácie.

7 MANIPULÁCIA A SKLADOVANIE

- 7.1 Manipulácia:** Manipulujte s nádobou opatrne. Otvárajte pomaly a kontrolujte možný uvoľňujúci sa tlak. Nemanipulujte alebo neotvárajte v blízkosti ohňa, zdrojov tepla alebo zapálenia. Na nádoby netlačte, nerežte ich a ani ich nezapaľujte. Obal obsahuje nebezpečné zvyšky. Obal opätovne nepoužívajte bez odborného vyčistenia alebo opravenia. Používajte osobné ochranné pracovné prostriedky podľa kapitoly 8. Dbajte na platné právne predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia.
- 7.2 Skladovanie:** Nádobu skladujte pevne uzatvorenú v originálnych obaloch. Udržiavajte ďaleko od iniciačných zdrojov - zákaz fajčenia. Udržiavajte mimo dosahu detí, potravín, nápojov a krmív pre zvieratá. Skladujte na chladnom, suchom a dobre vetranom mieste mimo nekompatibilných materiálov. Udržiavajte mimo dosahu otvoreného ohňa, iskier. Nevystavujte priamemu slnečnému žiareniu. Podlaha skladu musí byť nehorľavá, nepriepustná a vyspádovaná do havarijnej nádrže. Zmes je potrebné uchovávať v originálnom balení. Teplota skladovania: < 35 °C.
- 7.3 Osobitné použitia:** Neuvádza sa.

8 KONTROLA EXPOZÍCIE/OSOBNÁ OCHRANA

- 8.1 Medzné hodnoty expozície:** Najvyššie prípustné expozičné limity (NPEL) podľa Prílohy č.1 k Nariadeniu vlády č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci pre uvedené chemické látky obsiahnuté v zmesi:

Chemická látka	EINECS číslo	NPEL				Upozornenie
		priemerný		hraničný		
		ml/m ³	mg/m ³	Kategória	mg/m ³	
(2-metoxi-1-metyletyl) acetát	203-603-9	50	275	-	550	K
butanón	201-159-0	200	600	-	900	-

K – znamená, že faktor môže byť ľahko absorbovaný kožou.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o
Horná 1632
022 01 Čadca

5139

Dátum vydania: 25.02.2009
Dátum revízie:
Revízia:
Strana 4 z 8

Niektoré faktory, ktoré ľahko prenikajú kožou, môžu spôsobovať až smrteľné otravy, často bez varovných príznakov (napr. anilín, nitrobenzén, nitroglykol, fenoly a pod.). Pri látkach významných prienikom cez kožu či už v podobe kvapalín alebo pár je osobitne dôležité zabrániť kožnému kontaktu.

8.2 Kontrola expozície:

8.2.1 Kontrola expozície na pracovisku: Pri používaní zmesi postupovať podľa údajov uvedených v bode 7.1. Dbajte na opatrenia na ochranu zdravia pri práci s chemickými faktormi. Pri práci nejest' a nepiť! Nefajčiť! Zašpinené a postriekané časti odevu vyzlečte. Po skončení práce a pred jedlom si umyte ruky teplou vodou a mydlom a pokožku ošetríte vhodnými reparačnými prostriedkami. S látkou manipulujte v dobre vetraných priestoroch a nepoužívajte ju mimo zariadení, pre ktoré je určená. Používajte ventilačné zariadenie odolné voči výbuchu.

8.2.1.1 Ochrana dýchacích ciest: Ak je možné, že expozícia prekročí povolený limit, použite vhodnú ochranu dýchania (polotvárová maska s vhodným filtrom).

8.2.1.2 Ochrana rúk: Ochranné gumené rukavice odolné voči prípravku.

8.2.1.3 Ochrana zraku: Ochranné okuliare, dostupný prostriedok na výplach očí.

8.2.1.4 Ochrana kože: Neuvádza sa.

8.2.2 Kontrola environmentálnej expozície: Zabráňte úniku prípravku do kanalizácie, odpadových a povrchových vôd.

9 FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Všeobecné informácie:

Fyzikálne skupenstvo:	kvapalné
Farba:	čierna
Zápach:	po ketóne

9.2 Dôležité zdravotné, bezpečnostné a environmentálne informácie:

pH:	-
Teplota varu/destilačný rozsah:	>75 °C
Teplota vzplanutia:*	asi -9 °C
Horľavosť (tuhá látka, plyn)	veľmi horľavý
Výbušné vlastnosti:	-
Medze výbušnosti:	dolná medza: 1,5 horná medza: 125
Oxidačné vlastnosti:	-
Tlak pár:	13,3 kPa pri 25 °C
Relatívna hustota:	>1
Rozpustnosť:	vo vode: čiastočne rozpustná v tukoch: -
Rozdeľovací koeficient: n-oktanol/voda:	0,26 (butanón)
Viskozita:	-
Hustota pár:	-
Rýchlosť odparovania:	-

9.3 Ďalšie informácie: Nie sú uvedené.

Teplota topenia:	<-65°C
Teplota samovzplanutia:	>300 °C

*bod vzplanutia pre zmes nebol stanovený; uvedená je najnižšia hodnota, ktorá platí pre rozpúšťadlo v zmesi

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o
Horná 1632
022 01 Čadca

5139

Dátum vydania: 25.02.2009
Dátum revízie:
Revízia:
Strana 5 z 8

10 STABILITA A REAKTIVITA

Pri dodržaní predpísaných podmienok použitia a skladovania je zmes stabilná.

10.1 Podmienky, ktorých vzniku treba zabrániť: Neuvádza sa.

10.2 Materiály, ktorým je potrebné sa vyhnúť: Silné oxidačné činidlá.

10.3 Nebezpečné produkty rozkladu: Neuvádza sa.

11 TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

11.1 Toxikokinetika, metabolizmus a distribúcia: Neuvádza sa.

11.2 Akútne účinky:

11.2.1. Akútna toxicita:

LC₅₀, inhalačne, potkan (4hod) > 9000 ppm (butanón)

Koncentrácia pár nad doporučenú hodnotu môže spôsobiť podráždenie očí a dýchacieho traktu, bolesti hlavy a závrate. Môže pôsobiť anesteticky a inak pôsobiť na centrálnu nervovú sústavu.

LD₅₀, dermálne, králik > 13 mg/kg (butanón)

Opakovaný alebo dlhodobý kontakt môže spôsobiť odmastenie, vysušenie pokožky a dermatitídu.

LD₅₀, orálne, potkan > 3000 mg/kg (butanón)

Malé množstvo kvapaliny vdýchnutej pri požití alebo zvracaní, môže spôsobiť bronchopneumóniu alebo edém pľúc.

11.2.2. Dráždivosť: Dráždivý. Poraní očné tkanivo, pokiaľ nie je okamžite vypláchnuté.

11.2.3. Žieravosť: Neuvádza sa.

11.3 Senzibilizácia: Neuvádza sa.

11.4 Toxicita po opakovanej dávke: Neexistuje dôkaz o tom, že samotný butanón môže spôsobiť progresívne a nevratné neurotoxické účinky. Ale súčasne prebiehajúca expozícia butanónu a n-hexanónu môže spôsobiť známe nevratné neurotoxické účinky n-hexanónu.

11.5 Účinky CMR (karcinogenita, mutagenita a reprodukčná toxicita):

11.5.1 Karcinogenita: Neuvádza sa.

11.5.2 Mutagenita: Neuvádza sa.

11.5.3 Reprodukčná toxicita: Neuvádza sa.

11.6 Iné informácie: Zamedziť expozícii tehotných žien.

12 EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

12.1 Ekotoxická:

LC₅₀, ryby (96 hod.) = 4600 mg/l (butanón)

EC₅₀, dafnia (48 hod.) = 7060 mg/l (butanón)

EC₅₀, baktérie (16 hod.) = 1150 mg/l (butanón)

12.2 Mobilita: Butanón je relatívne prchavý.

12.3 Stálosť a odbúrateľnosť: Butanón - je ľahko odbúrateľný.

12.4 Bioakumulačný potenciál: Neuvádza sa.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o Horná 1632 022 01 Čadca	5139	Dátum vydania: 25.02.2009
		Dátum revízie: Revízia: Strana 6 z 8

12.5 Výsledky posúdenia PBT: Neuvádza sa.

12.6 Iné nepriaznivé účinky: Neuvádza sa.

13 OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ

13.1 Vhodné metódy zneškodňovania:

Zneškodňujte v súlade so zákonom č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Nie je vhodný k ukladaniu na skládku ani k vypúšťaniu do mestskej kanalizácie. Môže byť priamo spaľovaný vo vhodnom zariadení so schváleným prevádzkovým poriadkom. Prázdny obal je možné recyklovať, zhodnocovať alebo zneškodňovať poverenou firmou.

14 INFORMÁCIE O DOPRAVE

14.1 Cestná preprava (ADR) a železničná preprava (RID):

Trieda:	3
Klasifikačný kód:	F1
Obalová skupina:	II
UN kód:	1210
Kemlerovo číslo:	-
Bezpečnostná značka:	3
Pomenovanie a opis veci:	TLAČIARENSKÁ FARBA, horľavá
Osobitné podmienky:	163/640D
Obmedzenie množstva LQ:	LQ6
Pokyny pre balenie:	P001/IBC02/R001

14.2 Námorná preprava (IMDG):

Trieda:	3
Obalová skupina:	II
Klasifikačný kód:	F1
UN kód:	1210
EMS číslo:	-
Technický názov:	-
Látka znečisťujúce more:	nie

14.3 Letecká preprava (ICAO/IATA):

Trieda:	3
UN kód:	1210
Obalová skupina:	II
Technický názov:	-

15 REGULAČNÉ INFORMÁCIE

15.1 Hodnotenie chemickej bezpečnosti: Nie sú dostupné informácie o vykonaní hodnotenia chemickej bezpečnosti chemických látok obsiahnutých v zmesi.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o Horná 1632 022 01 Čadca	5139	Dátum vydania: 25.02.2009
		Dátum revízie: Revízia: Strana 7 z 8

15.2 Zdravotné, bezpečnostné a environmentálne informácie uvedené na označení:

Veľmi horľavý

Dráždivý

R11 Veľmi horľavý

R36 Dráždi oči

R66 Opakovaná expozícia môže spôsobiť vysušenie alebo popraskanie pokožky

R67 Pary môžu spôsobiť ospalosť a závrat

S9 Uchovávajte nádobu na dobre vetranom mieste

S16 Uchovávajte mimo dosahu zdrojov zapálenia - Zákaz fajčenia

15.3 Osobitné ustanovenia týkajúce sa ochrany zdravia alebo životného prostredia:

Na zmes ani na látky obsiahnuté v zmesi sa nevzťahuje povinnosť autorizácie podľa hlavy VII alebo obmedzenia podľa hlavy VIII Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006.

15.4 Vnútroštátne právne predpisy:

Korigendum k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES;

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 z 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006

Zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch, v znení neskorších predpisov;

Výnos Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 1/2009 z 15. januára 2009; Zákon č. 405/2008 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov;

Zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov;

Zákon č.124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov;

Zákon č.409/2006 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov;

Zákon č.478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší).

16 ĎALŠIE INFORMÁCIE

16.1 Úplný text viet označených písmenom R, ktoré sú uvedené v bode 2 a 3:

R10 Horľavý

R20 Škodlivý pri vdýchnutí

R36 Dráždi oči

R66 Opakovaná expozícia môže spôsobiť vysušenie alebo popraskanie pokožky

R67 Pary môžu spôsobiť ospalosť a závrat

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV		
ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o Horná 1632 022 01Čadca	5139	Dátum vydania: 25.02.2009
		Dátum revízie: Revízia:
		Strana 8 z 8

16.2 Odporúčania na odbornú prípravu: Neuvádzajú sa.

16.3 Odporúčané obmedzenia z hľadiska používania: Neuvádzajú sa.

16.4 Účel karty bezpečnostných údajov:

Cieľom karty bezpečnostných údajov je umožniť užívateľom prijať potrebné opatrenia súvisiace s ochranou zdravia a bezpečnosťou na pracovisku a s ochranou životného prostredia.

16.5 Zdroje kľúčových dát: Táto karta bezpečnostných údajov svojim obsahom zodpovedá požiadavkám Prílohy II Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006. Karta bezpečnostných údajov bola vypracovaná na základe informácií o zmesi poskytnutých dodávateľom - firmou ONDRÁŠEK Slovakia, s.r.o. Klasifikácia zmesi bola vykonaná na základe Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008.

Použitá literatúra: Fyzikálno-chemické údaje pre jednotlivé kovy boli prevzaté z IUCLID Chemical Data Sheet uverejnené Európskou komisiou na stránke <http://ecb.jrc.ec.europa.eu/esis/>.

16.6 Zmeny vykonané pri revízii: -